

Закон України

№551-XIV від 24.03.1999

Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України

Це ознайомчий фрагмент: зміст і перші сторінки документа.
Повний документ — 76 стор. — друкуємо у форматі А5 з обкладинкою та доставкою по Україні.

Замовити друк
повного документа на
docprint.pageviewbot.com

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України

№ 551-XIV від 24.03.1999

Редакція від 18.03.2026. Статус: чинний

Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14>

Зміст

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.197)	4
ДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	6
РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	8
РОЗДІЛ II ЗАОХОЧЕННЯ	19
Заохочення, які застосовуються до військовослужбовців	20
Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих військовослужбовців	22
Порядок застосування заохочень	25
РОЗДІЛ III СТЯГНЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ	35
Дисциплінарні стягнення, що накладаються на військовослужбовців.....	38
Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих військовослужбовців	40
Накладення дисциплінарних стягнень в особливих випадках.....	46
Порядок накладення дисциплінарних стягнень	50
Порядок виконання дисциплінарних стягнень.....	59
РОЗДІЛ IV ОБЛІК ЗАОХОЧЕНЬ ТА ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ	62
РОЗДІЛ V ПРОПОЗИЦІЇ, ЗАЯВИ ТА СКАРГИ	65
КНИГА ПОШАНИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ (КОРАБЛЯ).....	71
Лицьовий бік.....	73
СЛУЖБОВА КАРТКА.....	73
I. Заохочення	73

Зворотний бік.....	74
II. Стягнення	74
ЖУРНАЛ РЕЄСТРАЦІЇ ПРОПОЗИЦІЙ, ЗАЯВ І СКАРГ ГРОМА- ДЯН.....	75

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.197)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2171-III від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 9, ст.38

№ 2683-III від 13.09.2001, ВВР, 2002, № 2, ст.6

№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209 - набуває чинності 01.08.2003 року

№ 1420-IV від 03.02.2004, ВВР, 2005, № 3, ст.76

№ 1414-VI від 02.06.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.600

№ 1900-VI від 16.02.2010, ВВР, 2010, № 19, ст.151

№ 4652-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 21, ст.208

№ 4711-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 14, ст.89

№ 5288-VI від 18.09.2012, ВВР, 2013, № 37, ст.490

№ 5404-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.550

№ 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178

№ 877-VII від 13.03.2014, ВВР, 2014, № 15, ст.326

№ 1194-VII від 09.04.2014, ВВР, 2014, № 25, ст.890

№ 158-VIII від 05.02.2015, ВВР, 2015, № 13, ст.92

№ 1952-VIII від 16.03.2017, ВВР, 2017, № 17, ст.205

№ 205-IX від 17.10.2019, ВВР, 2020, № 3, ст.24

№ 524-IX від 04.03.2020, ВВР, 2020, № 38, ст.279

№ 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408

№ 680-IX від 04.06.2020, ВВР, 2020, № 46, ст.392

№ 1869-IX від 05.11.2021, ВВР, 2022, № 5, ст.33

№ 2124-IX від 15.03.2022

№ 3088-IX від 02.05.2023, ВВР, 2023, № 73, ст.254

№ 3621-IX від 21.03.2024, ВВР, 2024, № 22, ст.196

№ 3859-IX від 16.07.2024

№ 4797-IX від 25.02.2026}

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Дисциплінарний статут Збройних Сил України (додається).

{Статтю 2 виключено на підставі Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ

24 березня 1999 року

№ 551-XIV

ЗАТВЕРДЖЕНО
Законом України
від 24 березня 1999 року № 551-XIV

ДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

{У тексті Статуту слово "рядовий" в усіх відмінках і числах замінено словом "солдат" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 1952-VIII від 16.03.2017}

{У тексті Статуту слова "військово-навчальні", "строкова служба" в усіх відмінках замінено відповідно словами "військові навчальні", "строкова військова служба" у відповідному відмінку згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Цей Статут визначає сутність військової дисципліни, обов'язки військовослужбовців, а також військовозобов'язаних та резервістів під час проходження навчальних (перевірочних) і спеціальних зборів щодо її додержання, види заохочень та дисциплінарних стягнень, права командирів щодо їх застосування, а також порядок подання і розгляду заяв, пропозицій та скарг.

{Частина перша преамбули із змінами, внесеними згідно із Законами № 1952-VIII від 16.03.2017, № 205-IX від 17.10.2019}

Усі військовослужбовці Збройних Сил України незалежно від своїх військових звань, службового становища та заслуг повинні неухильно керуватися вимогами цього Статуту.

Положення Статуту поширюються на громадян, звільнених з військової служби у відставку або у запас з правом носіння військової форми одягу, під час носіння ними військової форми одягу.

{Частина третя преамбули із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

Дія цього Статуту поширюється на військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки України, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

{Частина четверта преамбули із змінами, внесеними згідно із Законами № 2171-III від 21.12.2000, № 662-IV від 03.04.2003, № 1414-VI від 02.06.2009, № 5404-VI від 02.10.2012, № 877-VII від 13.03.2014, № 1194-VII від 09.04.2014; в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019}

РОЗДІЛ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Військова дисципліна - це бездоганне і неухильне дотримання всіма військовослужбовцями порядку і правил, встановлених статутами Збройних Сил України та іншим законодавством України.

{Стаття 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

2. Військова дисципліна ґрунтується на усвідомленні військовослужбовцями свого військового обов'язку, відповідальності за захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, на їх вірності Військовій присязі.

3. Військова дисципліна досягається шляхом:

виховання високих бойових і морально-психологічних якостей військовослужбовців на національно-історичних традиціях українського народу та традиціях Збройних Сил України, патріотизму, свідомо-

го ставлення до виконання військового обов'язку, вірності Військовій присязі;

особистої відповідальності кожного військовослужбовця за дотримання Конституції та законів України, Військової присяги, виконання своїх обов'язків, вимог статутів Збройних Сил України;

{Абзац третій статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

формування правової культури військовослужбовців;

забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, виховання культури ґендерної рівності та нетерпимості до будь-яких проявів дискримінації, в тому числі за ознакою статі, запобігання та протидії насильству за ознакою статі, сексуальним домаганням та правопорушенням проти статевої свободи та статевої недоторканості у військовому колективі;

{Статтю 3 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4797-IX від 25.02.2026}

умілого поєднання повсякденної вимогливості командирів і начальників (далі - командири) до підлеглих без приниження їх особистої гідності, з дотриманням прав і свобод, постійної турботи про них та правильного застосування засобів переконання, примусу й громадського впливу колективу;

зразкового виконання командирами військового обов'язку, їх справедливого ставлення до підлеглих;

підтримання у військових з'єднаннях, частинах (підрозділах), закладах та установах необхідних матеріально-побутових умов, статутного порядку;

{Абзац статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1900-VI від 16.02.2010}

своєчасного і повного постачання військовослужбовців встановленими видами забезпечення;

чіткої організації і повного залучення особового складу до бойового навчання.

4. Військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця:

додержуватися Конституції та законів України, Військової присяги, неухильно виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, накази командирів;

{Абзац другий статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

бути пильним, зберігати державну таємницю;

{Абзац третій статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

додержуватися визначених статутами Збройних Сил України правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнювати військове товариство;

{Абзац четвертий статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

додержуватися норм законодавства з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, а також запобігання і протидії дискримінації;

{Статтю 4 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4797-IX від 25.02.2026}

виявляти повагу до командирів і один до одного, бути ввічливими і додержуватися військового етикету;

поводитися гідністю і честю, поважати честь і гідність кожної людини;

{Абзац сьомий статті 4 в редакції Закону № 4797-IX від 25.02.2026}

не допускати самому і стримувати інших від негідних дій, виражених вербально або невербально (слова, жести, рухи тіла тощо), у тому числі пов'язаних із дискримінацією за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, а також запобігати вчиненню насильства за ознакою статі, сексуальним домаганням, правопорушенням проти статевої свободи та статевої недоторканості у військовому колективі;

{Статтю 4 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4797-IX від 25.02.2026}

не вживати під час проходження військової служби (крім медичного призначення) наркотичні засоби, психотропні речовини чи їх аналоги, а також не вживати спиртні напої під час виконання обов'язків військової служби.

{Статтю 4 доповнено абзацом згідно із Законом № 1952-VIII від 16.03.2017}

5. За стан військової дисципліни у з'єднанні, військовій частині (підрозділі), закладі та установі відповідає командир. Інтереси захисту Вітчизни зобов'язують командира постійно підтримувати військову дисципліну, вимагати її додержання від підлеглих, не залишати поза увагою жодного дисциплінарного правопорушення.

{Частина перша статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1420-IV від 03.02.2004, № 1900-VI від 16.02.2010, № 205-IX від 17.10.2019}

Стан військової дисципліни у військовій частині (підрозділі), закладі, установі та організації визначається здатністю особового складу виконувати в повному обсязі та в строк поставлені завдання, морально-психологічним станом особового складу, спромож-

ністю командирів підтримувати на належному рівні військову дисципліну.

{Статтю 5 доповнено частиною згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Стосовно кожного випадку правопорушення командир зобов'язаний прийняти рішення щодо необхідності притягнення винного до відповідальності залежно від обставин скоєння правопорушення, ступеня вини, попередньої поведінки порушника та розміру завданих державі та іншим особам збитків, а також з урахуванням бойового імунітету, визначеного Законом України "Про оборону України".

{Статтю 5 доповнено частиною згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2124-IX від 15.03.2022}

Діяльність командира щодо підтримання військової дисципліни оцінюється не кількістю накладених ним дисциплінарних стягнень, а виконанням обов'язків з додержанням вимог законів і статутів Збройних Сил України, повним використанням дисциплінарної влади для наведення порядку і запобігання порушенням військової дисципліни.

{Частина четверта статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

Кожний військовослужбовець зобов'язаний сприяти командирові у відновленні та постійному підтриманні порядку й дисципліни.

Командир, який не забезпечив додержання військової дисципліни та не вжив заходів для її відновлення, несе встановлену законом відповідальність.

6. Право командира - віддавати накази і розпорядження, а обов'язок підлеглого - їх виконувати, крім випадку віддання явно злочинного наказу чи розпорядження. Наказ має бути виконаний сумлінно, точно та у встановлений строк.

Відповідальність за наказ несе командир, який його віддав.

У разі непокорі чи опору підлеглого командир зобов'язаний для відновлення порядку вжити всіх передбачених статутами Збройних Сил України заходів примусу аж до притягнення його до кримінальної відповідальності.

{Частина третя статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Командир зобов'язаний вжити заходів щодо затримання підлеглого при вчиненні або здійсненні ним замаху на вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення, пов'язаного із непокорю, опором чи погрозою начальнику, застосуванням насильства, самовільним залишенням військової частини або місця служби, ухиленням від військової служби чи дезертирством, чи правопорушенням проти статевої свободи та статевої недоторканості, із негайним доставлянням затриманого до уповноваженої службової особи або вжити заходів щодо негайного повідомлення уповноваженої службової особи про затримання та місцезнаходження особи, яка підоз-